

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Un sistem de impozitare a întreprinderilor echitabil și eficient în Uniunea Europeană

(2016/C 051/07)

Raportor: domnul Jean-Luc VANRAES (BE-ALDE), membru al Consiliului local Uccle și președintele CPAS

Document de referință: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – Un sistem de impozitare a întreprinderilor echitabil și eficient în Uniunea Europeană: 5 domenii-cheie

[COM(2015) 302 final]

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. reamintește faptul că orice inițiativă legislativă a Comisiei, inclusiv în ceea ce privește domeniul fiscal, trebuie să respecte principiile subsidiarității și proporționalității, în temeiul articolelor 113, 115 sau 116 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
2. sprijină cele patru obiective ale planului de acțiune al Comisiei privind impozitarea întreprinderilor, și anume:
  - restabilirea legăturii dintre impozitare și locul în care se desfășoară activitatea economică, adică locul în care este creată valoarea sau unde se desfășoară procesul efectiv de cercetare, dezvoltare și producție;
  - asigurarea faptului că statele membre pot evalua corect activitatea întreprinderilor aflate în jurisdicția lor;
  - crearea unui mediu de fiscalitate a întreprinderilor competitiv și favorabil creșterii economice în UE, având ca rezultat un sector corporativ mai rezilient, în conformitate cu recomandările formulate în cadrul semestrului european;
  - protejarea pieței unice și asigurarea unei abordări solide a UE referitoare la chestiunile externe;
3. consideră că legislația existentă privind impozitarea întreprinderilor – la orice nivel: național, european sau internațional – nu mai este adaptată la contextul economic actual caracterizat de globalizare, mobilitate, tehnologii digitale, noi modele de afaceri și structuri antreprenoriale complexe;
4. subliniază marea complexitate a normelor actuale privind impozitarea întreprinderilor în cadrul Uniunii, precum și lipsa de coordonare și complementaritate între sistemele din diversele state membre;
5. regretă că unele întreprinderi, în special cele multinaționale, profită de această situație pentru a-și reduce contribuțiile fiscale, fie prin practici reprobabile din punct de vedere juridic de fraudă fiscală și de evaziune fiscală ilegală, fie prin utilizarea unor strategii de „planificare fiscală agresivă” care, deși pot fi legale, contravin spiritului legislației din domeniu;
6. subliniază că, în ambele cazuri, întreprinderile în cauză ar face, în cele din urmă, obiectul unei impozitări deloc echitabile, deoarece este mult prea scăzută în raport cu venitul lor;

7. reamintește că, potrivit anumitor estimări, evaziunea fiscală, fraudă fiscală și planificarea fiscală agresivă provoacă în fiecare an pierderi de venituri fiscale potențiale de aproximativ 1 000 de miliarde EUR ⁽¹⁾ în Uniunea Europeană; reamintește, de asemenea, că aceste pierderi slăbesc finanțele publice la toate nivelurile, inclusiv pentru autoritățile locale și regionale, și că, în plus, o colectare a impozitelor corectă, transparentă, eficientă și echitabilă pentru toate întreprinderile ar permite o ușurare a sarcinii fiscale;
8. propune ca toate acordurile internaționale la care Uniunea Europeană este parte, inclusiv acordurile comerciale și acordurile de parteneriat economic, să includă dispoziții privind promovarea bunei guvernante în chestiuni fiscale, atât în ce privește transparența, cât și combaterea practicilor fiscale dăunătoare, și solicită Comisiei Europene să insiste asupra acestui aspect în cadrul negocierilor în curs de desfășurare, mai ales în ce privește Parteneriatul transatlantic pentru comerț și investiții și Acordul privind comerțul cu servicii (TISA);
9. deplânge existența și amploarea acestor practici fiscale dăunătoare, în condițiile în care numeroși contribuabili (mai ales persoane fizice) sunt, în anumite state membre, supuși unei presiuni fiscale sporite, din cauza măsurilor de austeritate; consideră că această lipsă de echitate fiscală este nefastă pentru pacea socială și pentru stabilitatea economică;
10. reamintește că complexitatea normelor actuale privind impozitul pe profitul întreprinderilor constituie un avantaj nesperat pentru anumite întreprinderi mari care profită de deficiențele acestor norme, în timp ce, pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii, reprezintă un dezavantaj clar deoarece această administrație greoaie reprezintă un obstacol în calea activităților lor, în special a celor transfrontaliere;
11. consideră că această situație provoacă, de asemenea, un dezechilibru concurențial între întreprinderi, în principal între marile întreprinderi multinaționale, care dispun de resursele necesare pentru a se sustrage de la plata impozitelor prin planificarea fiscală agresivă menționată, și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), care își nu permit acest lucru;
12. ia act de faptul că, la nivelul UE și pe termen lung, se înregistrează o reducere generală a ratelor legale ale impozitului pe profit;
13. subliniază, cu toate acestea, că această reducere a fost însoțită în ultimii ani de diverse evoluții, cum ar fi lărgirea bazelor de impozitare, creșterea numărului de întreprinderi înființate și rate scăzute ale dobânzii (limitând astfel sumele deductibile), care ar fi trebuit să conducă la o creștere a veniturilor din impozitul pe profit aplicat întreprinderilor;
14. constată că este dificil să se compare ratele efective practicate în diferitele state membre și propune, prin urmare, să se elaboreze o metodă comună de calcul, pentru a permite întocmirea unui tabel comparativ al ratelor efective de impozitare în diferitele state membre;
15. în lumina studiilor OCDE care arată că unele întreprinderi multinaționale utilizează strategii pentru a nu plăti decât un impozit pe venit de 5 %, în vreme ce întreprinderile mai mici plătesc până la 30 %, sprijină poziția potrivit căreia companiile multinaționalele ar trebui să prezinte, în situațiile lor financiare defalcate pe fiecare stat membru și țară terță în care au sediu, o serie de informații agregate, care să includă profitul sau pierderea înainte de impozitare, impozitele pe profit sau pierdere, numărul de angajați, activele deținute; aceste informații ar trebui puse la dispoziția publicului, eventual sub forma unui registru european central;

Baza fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB)

16. recunoaște potențialul dublu al unei baze fiscale consolidate comune a societăților (CCCTB): în primul rând, în ceea ce privește combaterea planificării fiscale agresive, a fraudei și evaziunii fiscale și a concurenței fiscale dăunătoare între statele membre și, în al doilea rând, cu scopul de a consolida piața unică și de a reduce sarcinile administrative care împovărează întreprinderile de toate mărimile care desfășoară activități transfrontaliere;
17. consideră că stabilirea bazei impozabile cu un singur set de norme fiscale în loc de 28 ar reprezenta o simplificare și o sursă de economii în materie de costuri administrative pentru societăți și că aceasta ar fi deosebit de importantă pentru IMM-urile care își desfășoară activitatea în mai multe state membre;
18. insistă, prin urmare, asupra efectelor pozitive pe care CCCTB ar putea să le aibă asupra creșterii economice, ocupării forței de muncă și justiției fiscale, precum și asupra finanțelor publice, inclusiv asupra celor ale autorităților locale și regionale;

⁽¹⁾ „Closing the European Tax Gap” (Eliminarea decalajului fiscal din Europa), raport al Grupului Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților din Parlamentul European; autor: R. Murphy, director al Tax Research UK. Disponibil la adresa: http://www.socialistsanddemocrats.eu/sites/default/files/120229_richard_murphy_eu_tax_gap_en.pdf (EN).

Aspecte locale și regionale ale unei CCCTB

19. consideră că, în ciuda faptului că CCCTB nu vizează în mod direct – cel puțin în propunerea din 2011 – impozitele locale și regionale, implementarea sa ar avea un impact asupra veniturilor fiscale ale autorităților locale și regionale, care provin, în parte, în funcție de statul membru, din impozite locale sau regionale aplicate pe baza impozabilă națională, și/sau dintr-o cotă-parte din impozitul național aplicat întreprinderilor;

20. invită Comisia să studieze cu atenție impactul potențial al unei noi propuneri legislative de instituire a CCCBT asupra autorităților locale și regionale, în special asupra bugetelor lor, fără însă a relua de la început întreaga procedură de analizare a impactului CCCTB, ceea ce ar amâna în mod inutil punerea în aplicare a acesteia;

21. subliniază că, în unele state membre, impozitele locale și regionale ar fi afectate de introducerea unui sistem CCCTB, deoarece ar fi logic ca, din motive de simplificare, acesta să fie utilizat și pentru stabilirea impozitelor locale și regionale;

CCCTB și ratele de impozitare

22. menționează faptul că CCCTB nu are ca scop armonizarea ratelor de impozitare, dat fiind că actualele tratate nu cuprind niciun articol anume privind impozitarea directă. Cu toate acestea, faptul că nu există o perspectivă de armonizare pe baza tratatelor actuale nu exclude posibilitatea ca statele membre să ia în considerare forme de cooperare consolidată în domeniu;

23. constată că ratele legale de impozitare a întreprinderilor în diversele state membre constituie un indicator imprecis, chiar înșelător, în condițiile în care există divergențe în ce privește bazele de impozitare, deducerile și regimurile preferențiale; subliniază că, în anumite cazuri, rata efectivă de impozitare nu are nicio legătură cu rata legală;

24. solicită, prin urmare, din motive de transparență, ca statele membre și regiunile cu competențe de reglementare în ce privește impozitarea întreprinderilor să furnizeze Comisiei cifre detaliate privind rata medie efectivă a impozitului pe profit pentru întreprinderi aflate în vigoare, care să includă toate deducerile;

Caracterul obligatoriu și amânarea consolidării

25. salută eforturile depuse de Comisie în noua sa propunere pentru ca CCCTB să devină obligatorie, cel puțin pentru societățile multinaționale, deoarece este evident că acelea dintre ele care practică strategii fiscale agresive sau chiar evaziunea sau fraudă fiscală, nu ar opta pentru un sistem CCCTB care împiedică aceste practici dacă el ar fi facultativ;

26. reamintește faptul că Comitetul a propus în avizul său din 2011 ca CCCTB să devină obligatorie, după o perioadă de tranziție, cel puțin pentru întreprinderile de o anumită dimensiune ⁽²⁾;

27. consideră că ar fi recomandată introducerea imediată a unei baze fiscale consolidate comune a societăților. Dat fiind că negocierile cu privire la consolidare sunt lungi și dificile, CoR sprijină abordarea Comisiei în ceea ce privește amânarea elementului de consolidare a CCCTB, dacă aceasta va permite înregistrarea de progrese în negocierile privind celelalte elemente ale propunerii, în special în ceea ce privește definiția bazei de impozitare comune. În acest sens, Comitetul ia notă și de anunțul făcut de Comisie în programul său de lucru pe 2016, adoptat la 27 octombrie, în care își exprimă intenția de a retrage actuala propunere CCCTB, dar se întreabă în ce măsură planul său de a o înlocui „cu propuneri privind o abordare progresivă, începând cu obținerea unui acord cu privire la o bază fiscală obligatorie” anticipează concluziile consultării publice lansate de Comisie la 8 octombrie și care rămâne deschisă până la 8 ianuarie 2016;

28. reamintește, cu toate acestea, că această consolidare trebuie să fie în continuare unul dintre obiectivele instituțiilor UE și al statelor membre privind impozitarea întreprinderilor, în măsura în care ea ar constitui un răspuns la problemele legate de prețurile de transfer intragrup în Uniunea Europeană și de aspecte precum evaziunea fiscală asociată acestora și ar reprezenta o simplificare și o economie considerabilă în materie de costuri administrative pentru întreprinderi;

29. consideră că, în cazul în care negocierile privind consolidarea eșuează, o rată minimă de impozitare ar putea fi luată în considerare;

⁽²⁾ Avizul Comitetului Regiunilor: „Baza fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB)”. Raportor: dl Gusty GRAAS (LU-ALDE). Ref.: ECOS-V-018/CdR 152/2011 fin Disponibil la adresa: http://webapi.cor.europa.eu/documentsanonymous/cdr152-2011_fin_ac_fr.doc

30. își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la posibilitatea ca mecanismul de compensare transfrontalieră temporară, preconizat de Comisie până la introducerea consolidării, ar putea genera noi oportunități de planificare fiscală agresivă; având în vedere acest risc, care ar putea provoca statelor membre pierderi considerabile de venituri fiscale, CoR îndeamnă Comisia să grăbească punerea în aplicare față de calendarul propus inițial;

Alte considerații privind CCCTB

31. consideră că tratamentul favorabil rezervat îndatorării și dobânzilor în numeroase regimuri fiscale frânează diversificarea modelelor de finanțare a întreprinderilor și împiedică consolidarea în UE a finanțării prin capitaluri proprii a întreprinderilor, care este practică în mod curent în alte țări;

32. solicită, prin urmare, Comisiei și statelor membre să încurajeze o mai mare diversificare a surselor de finanțare pentru întreprinderi, care, fără îndoială, ar fi benefică pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă;

33. reamintește propunerea Comitetului exprimată în avizul său din 2011 privind CCCTB, de a lua în considerare costurile recurente legate de protecția mediului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în momentul întocmirii listei de cheltuieli deductibile, luând în considerare și inițiativele care au drept scop adoptarea unor procese de producție integrate, cu impact scăzut asupra mediului;

34. invită Comisia să includă o astfel de posibilitate de deducere în noua sa propunere legislativă preconizată pentru 2016;

35. reamintește, de asemenea, afirmațiile sale din 2011, și anume că, pentru a-și îndeplini în întregime obiectivul simplificării administrative, introducerea unei baze fiscale comune consolidate ar trebui însoțită de introducerea unor reguli contabile comune;

Activitatea OCDE

36. ia notă cu satisfacție de faptul că lucrările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) au dus la adoptarea de către șefii de state și de guverne ale G20, în Antalya, la 16 noiembrie 2015, a planului de acțiune al acestei organizații privind combaterea erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor (*Base erosion and profit shifting* – BEPS), la care au aderat 62 de țări. Cu toate acestea, consideră că sunt insuficiente dispozițiile privind raportarea publică pentru fiecare țară în parte, dat fiind că acțiunea 13 din BEPS prevede raportarea automată a datelor doar către administrațiile fiscale ale țării de rezidență fiscală unde se găsește societatea-mamă a grupului, în condițiile în care, la nivelul UE, există obligația raportării publice pentru bănci și întreprinderile extractive stabilite în Uniune;

37. cere Comisiei Europene, statelor membre și regiunilor care dispun de competențe legislative în materie de impozitare a întreprinderilor să asigure punerea în aplicare obligatorie a pachetului BEPS, printr-o nouă directivă privind combaterea BEPS, pentru combaterea eficace a acestor fenomene în UE;

38. consideră ca fiind pozitivă introducerea „abordării bazate de conexiune în varianta sa modificată” în Ecofin și, de asemenea, consideră că această directivă ar trebui să introducă în legislația UE obligatorie „abordarea bazată pe conexiune în varianta sa modificată” definită la nivelul OCDE în cadrul pachetului BEPS și la nivelul Ecofin în cadrul Grupului de lucru privind Codul de conduită, și care privește regimurile fiscale favorabile brevetelor (*patent boxes*);

Jurisdicțiile necooperante

39. consideră că, în paralel cu inițiativele și progresele necesare în cadrul Uniunii, este esențial să se consolideze abordarea europeană față de jurisdicțiile necooperante și paradisurile fiscale;

40. consideră că, în acest domeniu, în special, dezbinarea dintre statele membre și lipsa de coordonare sunt elementele care permit întreprinderilor să evite impozitarea echitabilă;

41. salută publicarea de către Comisie a unei „liste cu jurisdicțiile fiscale necooperante din țări terțe”, anexate la comunicare, și consideră că este vorba de o inițiativă cu mare valoare simbolică;

42. consideră, de asemenea, că publicarea acestei liste ar trebui să stea la baza unei dezbateri ambițioase între toate statele membre, care să vizeze definirea unei abordări comune și coordonate la nivel european pentru aceste jurisdicții, în vederea combaterii practicilor fiscale dăunătoare pe care ele le tolerează;

43. se întreabă dacă criteriului de stabilire a listei jurisdicțiilor fiscale necooperante publicate de către Comisie nu este prea restrictiv, dat fiind că acestea trebuie să fie identificate ca atare de cel puțin zece state membre;
44. salută, în acest sens, acordurile semnate în mai 2015 între UE, pe de o parte, și Elveția, Andorra și Liechtenstein, pe de altă parte, având în vedere că acesta este un pas important către transparență și lupta împotriva fraudei fiscale;
45. consideră că schimbul automat de informații prevăzut de acordurile menționate la punctul anterior reprezintă un instrument eficient de reducere și combatere a strategiilor fiscale agresive și că el ar trebui generalizat; salută de asemenea faptul că mai multe jurisdicții necooperante de pe lista Comisiei au adoptat sau și-au luat angajamentul de a adopta norma internațională în acest domeniu.

Bruxelles, 4 decembrie 2015.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor

Markku MARKKULA
